

Cvetna nedelja Gospodovega trpljenja B

*Ti pa, Gospod, ne bodi daleč!
Moja moč, hiti mi pomagat! (Ps 22,20)*

Procesija z zelenjem

Evangelija

Marko 11,1-10

Ko so prišli blizu Jemzalema, do Bétfage in Betanije ob Oljski gori, je Jezus poslal dva izmed svojih učencev in jima rekel: "Pojdita v vas, ki je pred vama. Takoj ko prideta vanjo, bosta našla privezanega oslička, na katerem še nikoli ni sedel noben človek. Odvežita ga in pripeljita. In če vama kdo reče: 'Zakaj lo delata?', recita: 'Gospod ga potrebuje in ga bo takoj poslal nazaj sèm.'" Odšla sta in našla oslička, privezanega pri vratih zunaj ob cesti, ter ga začela odvezovati. Nekateri izmed tistih, ki so tam stali, so jima rekli: "Kaj delata? Zakaj odvezujeta oslička?" Odgovóрила sta jim, kakor je rekel Jezus, in so ju pustili. Pripeljala sta k Jezusu oslička, položila nanj svoja plašča in sédel je nanj. Veliko ljudi je razgrnilo na pot svoje plašče, drugi pa veje, ki so jih odlomili na poljih. Tisti, ki so šli pred njim, in tudi tisti, ki so šli za njim, so vzklikali: "Hozána! Blagoslovljèn, ki prihaja v Gospodovem imenu! Blagoslovljêno kraljestvo našega očeta Davida, kraljestvo, ki prihaja! Hozána na višavah!"

ali po izbiri

Evangelija

Janez 12,12-16

Tisti čas je velika množica, ki je prišla na praznik, slišala, da Jezus prihaja v Jeruzalem. Vzeli so palmov veje, mu šli naproti in vzklikali: "Hozána! Blagoslovljen, ki prihaja v Gospodovem imenu, in Izraelov kralj!" Jezus je našel osliča in sédel nanj, kakor je pisano: 'Ne boj se, síonska hči! Glej, tvoj kralj prihaja, sedéč na osličjem mladiču.' Njegovi učenci sprva tega niso razumeli. Ko pa je bil Jezus poveličan, so se spomnili, da je bilo to pisano o njem in da so mu to storili.

Maša

Prvo berilo

Izaíja 50,4-7

Gospod Bog mi je dal jezik učencev: da bi znal krepiti omagujoče, zgodaj mi zbuja besedo, zgodaj mi zbuja uho, da prisluhnem kakor učenci. Gospod Bog mi je odprl uho in jaz se nisem upiral, nisem se umaknil nazaj. Svoj hrbet sem nastavljal tistim, ki so me bíli, svoje lice tistim, ki so mi pulíli brado. Svojega obraza nisem skrival pred sramotenjem in pljunki. Gospod Bog mi pomaga, zato se nisem dal zmešiti. Zato sem naredil svoj obraz kakor kremen, saj sem vedel, da ne bom osramočen.

Drugo berilo

Filipljánom 2,6-11

Čeprav je bil Jezus Kristus v Božji podobi, se ni oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izničil, tako da je prevzel podobo hlapca in postal podoben ljudem. Po zunanosti je bil kakor človek in je sam sebe ponižal, tako da je postal pokoren vse do smrti, smrti na križu. Zato ga je Bog povzdignil nad vse in mu podélil ime, ki je nad vsakim imenom, da se v Jezusovem imenu pripogne vsako koleno teh, ki so v nebesih, na zemlji in pod zemljo, in da vsak jezik izpove, da je Jezus Kristus Gospod, v slavo Boga Očeta.

Evangelija

Marko 14,1 – 15,47

Bilo je dva dni pred veliko nočjo in praznikom opresnikov. Véliki duhovniki in pismouki so iskali način, kako bi Jezusa z zvijačo prijeli in usmrtili. Govorili pa so: "Samo na praznik ne, da ne bo nemira med ljudstvom."

Žena v Betaniji mazili Jezusa

Ko je bil v Betaniji, v hiši Simona Gobavca, in je sedél pri mizi, je prišla žena z alabastrno posodico dragocenega dišavnega olja iz pristne narde. Strla je posodico in ga izlila na njegovo glavo. Nekateri pa so bili nejevoljni in so govóřili med seboj: "Čemú ta potrata olja? Saj bi ga lahko prodali za več kot tristo denarijev in denar dali ubogim!" In jezili so se nanjo. Jezus pa jim je rekel: "Pustite jo! Kaj ji delate težave? Dobro delo mi je storila. Uboge imate namreč vedno med seboj, in kadar hočete, jim lahko dobro storite, mene pa nimate vedno. Kar je mogla, je storila: vnaprej mi je pomazilila telo za pogreb. Resnično, povem vam: Kjer koli po svetu bo oznanjen evangelij, bodo pripovedovali tudi to, kar je ona storila, njej v spomin."

Juda se dogovori, da bo Jezusa izdal

Tedaj je Juda Iškarijot, eden izmed dvanajstérih, šel k vélikim duhovnikom, da bi jim ga izdal. Ko so za to slišali, so se razveselili in obljubili, da mu bodo dali denar. Iskal je torej način, kako bi jim ga ob priložnosti izdal.

Pashalna večerja z učenci

Prvi dan opresnikov, ko so žrtvovali velikonočno jagnje, so mu rekli njegovi učenci: "Kam hočeš, da gremo in ti pripravimo, da boš jedel velikonočno jagnje?" Tedaj je poslal dva izmed učencev in jima rekel: "Pojdita v mesto in naproti vama bo prišel moški, ki bo nosil vrč vode. Pojdita za njim in tam, kjer bo vstopil, recita hišnemu gospodarju: 'Učitelj pravi: Kje je moj prostor, kjer bi jedel velikonočno jagnje s svojimi učenci?' In pokazal vama bo v nadstropju veliko jedilnico, pripravljeno in urejeno; tam nam pripravita." Učenca sta odšla. Prišla sta v mesto in našla, kakor jima je povedal, in sta pripravila velikonočno jagnje.

Ko se je zvečerilo, je prišel z dvanajstéri. In ko so sedeli pri mizi in jedli, je Jezus rekel: "Resnično, povem vam: Eden izmed vas, tisti, ki z menoj jé, me bo izdal." Prevzela jih je žalost in drug za drugim so mu govorili: "Saj nisem jaz?" On pa jim je rekel: "Eden izmed dvanajstérih je, tisti, ki z menoj pomaka v skledo. Sin človekov sicer odhaja, kakor je pisano o njem, toda gorje tistemu človeku, ki bo izdal Sina človekovega. Bolje bi bilo zanj, da se ne bi rodil."

Postavitev Gospodove večerje

Medtem ko so jedli, je vzel kruh, ga blagoslovil, razlômil, jim ga dal in rekel: "Vzemite, to je moje telo." Nato je vzel kelih, se zahvalil, jim ga dal in vsi so pili iz njega. In rekel jim je: "To je moja kri zaveze, ki se preлива za mnoge. Resnično, povem vam: Ne bom več pil od sadu vinske trte do tistega dne, ko bom pil novega v Božjem kraljestvu." In ko so odpeli hvalnico, so odšli proti Oljski gori.

Jezus napove, da ga bo Peter zatajil

Jezus jim je rekel: "Vsi se boste pohujšali, kajti pisano je: 'Udaril bom pastirja in ovce se bodo razkropile.' Toda ko bom vstal, pojdem pred vami v Galilejo." Peter pa mu je dejal: "Tudi če se bodo vsi pohujšali, jaz se ne bom." Jezus mu je rekel: "Resnično, povem ti: Nocoj, to noč, preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatájil." On pa je še bolj vneto govóril: "Tudi če bi bilo treba umreti s teboj, te nikakor ne bom zatájil." Tako so govorili tudi vsi drugi.

Jezus na vrtu Getsemani

Prišli so na kraj z imenom Getsémani, in Jezus je rekel svojim učencem: "Sedíte tukaj, dokler bom môlil!" S seboj je vzel Petra, Jakoba in Janeza. Obšla ga je groza in je začel trepetati. Rekel jim je: "Moja duša je žalostna do smrti. Ostanite tukaj in čujte!" In šel je malo naprej, se vrgel na tla in môlil, da bi šla, če je mogoče, ta ura mimo njega. Govóril je: "Aba, Oče, tebi je vse mogoče! Daj, da gre ta kelih mimo mene, vendar ne, kar jaz hočem, ampak kar ti!" Nato je šel in ugotôvil, da spijo. Petru je rekel: "Simon, spiš? Nisi mogel eno uro ostati buden? Čujte in molíte, da ne pridete v skušnjavo! Duh je sicer voljan, a meso je slabotno." Spet je odšel in môlil z istimi besedami. In ko se je vrnil, je spet odkril, da spijo. Njihove oči so bile težke in niso vedeli, kaj bi mu odgovorili. Prišel je tretjič in jim rekel: "Še vedno spite in počivate? Dovolj je! Ura je prišla.

Zdaj je Sin človekov izročen v roke grešnikov. Vstanite, pojdimo! Glejte, tisti, ki me je izdal, se je približal."

Jezusa primejo

In takoj, ko je še govóril, je prišel Juda, eden izmed dvanajstérih, in z njim množica ljudi z meči in koli. Poslali so jih véliki duhovniki, pismouki in starešine. Izdajalec jim je dal znamenje in rekel: "Kogar bom poljubil, tisti je. Primate ga in ga previdno odpeljite." Ko je prišel, je takoj stopil k njemu, rekel: "Učitelj!" in ga poljubil. Oni pa so stegnili roke po njem in ga prijeli. Eden izmed tistih, ki so stali zraven, je izdrl meč, udaril po služabniku vélikega duhovnika in mu odsekal uho. Tedaj jim je Jezus dejal: "Kakor nad razbojnika ste prišli z meči in koli, da bi me prijeli. Dan na dan sem učil pri vas v templju in me niste prijeli. Toda naj se izpolnijo Pisma." In vsi so ga zapustili in zbežali, neki mladenič pa je šel za njim. Ognjen je bil le z lanenim oblačilom. Zgrabili so ga, on pa je oblačilo pústil in gol pobegnil.

Jezus pred vélikim zborom

Jezusa so odvedli k vélikemu duhovniku. Tam so se zbrali vsi véliki duhovniki, starešine in pismouki. Peter pa je šel od daleč za njim noter do palače vélikega duhovnika. Sedél je s služabniki vélikega duhovnika in se grel pri ognju. Véliki duhovniki in ves véliki zbor so iskali pričevanje proti Jezusu, da bi ga usmrtili, vendar ga niso mogli najti. Veliko jih je sicer proti njemu po krivem pričalo, toda njihova pričevanja se niso ujemala. Nato jih je nekaj nastopílo in takole lažnivo pričalo zoper njega: "Mi smo ga slišali, ko je rekel: 'Jaz bom podrl ta tempelj, ki je narejen z rokami, in v treh dneh sezidal drugega, ki ne bo narejen z rokami.'" A tudi takó se njihovo pričevanje ni ujemalo.

Tedaj je véliki duhovnik stopil v sredo in rekel Jezusu: "Nič ne odgovoriš? Kaj je to, kar tile pričajo zoper tebe?" On pa je mólčal in ni nič odgovóril. Véliki duhovnik ga je znova vprašal: "Si ti Kristus, Sin Blagoslovljenega?" Jezus mu je odvrnil: "Jaz sem. In videli boste Sina človekovega sedeti na desnici Moči in priti z oblaki neba." Tedaj je véliki duhovnik pretrgal svoja oblačila in rekel: "Kaj potrebujemo še prič? Slišali ste bogokletje. Kaj se vam zdi?" Ti pa so ga vsi obsodili, da zasluži smrt. Nekateri so začeli pljuvati vanj, mu zakrivati obraz, ga tolči s pestmi in govoriti: "Prerokuj!" Tudi služabniki so ga udarjali.

Peter zataji Jezusa

Ko je bil Peter spodaj na dvorišču, je prišla ena izmed dekel vélikega duhovnika. Ko je videla Petra, da se greje, si ga je ogledala in rekla: "Tudi ti si bil s tem Nazaréčanom, Jezusom." On pa je tajil: "Ne vem in ne razumem, kaj praviš." Nato je odšel ven proti preddverju in petelin je zapel. Ko ga je dekla videla, je spet začela govoriti okoli stoječim: "Ta je izmed njih." On pa je spet tajil. Kmalu nato so ti, ki so stali zraven, Petru spet rekli: "Res si izmed njih, saj si vendar Galilejec." On pa se je začel zaklinjati in prisegati: "Ne poznam tega človeka, o katerem govorite." In takoj je petelin drugič zapel in Peter se je spomnil besede,

ki mu jo je rekel Jezus: 'Preden bo petelin dvakrat zapel, me boš trikrat zatajil.' In začel je jokati.

Jezus pred Pilatom

Takoj zjutraj so véliki duhovniki sklicali posvet s starešinami in pismouki, torej ves véliki zbor. Nato so Jezusa zvezali, ga odpeljali in izročili Pilatu. Pilat ga je vprašal: "Si ti judovski kralj?" Odgovóril mu je: "Ti praviš." Véliki duhovniki so ga obtoževali veliko reči. Pilat ga je znova vprašal: "Nič ne odgovarjaš? Poglej, koliko reči te obtožujejo." Jezus pa ni nič več odgovóril, tako da se je Pilat čudil.

Jezusa obsodijo na smrt

Ob prazniku pa jim je navadno izpústil enega jetnika, za katerega so prosili. S tistimi, ki so ob uporú zagrešili umor, je bil zaprt tudi nekdo, ki mu je bilo ime Baraba.

Množica je tedaj prišla gor in začela prositi za tisto, kar jim je po navadi stóril. Pilat jim je odgovóril: "Hočete, da vam izpustim judovskega kralja?" Vedel je namreč, da so ga véliki duhovniki izdali iz zavisti. Véliki duhovniki pa so nahujskali množico, naj jim rajši izpusti Baraba. Pilat jim je znova odgovóril: "Kaj torej hočete, da storim z njim, ki ga imenujete judovski kralj?" In spet so zavpili: "Križaj ga!" Pilat jim je rekel: "Kaj je vendar huđega stóril?" Oni pa so še bolj zavpili: "Križaj ga!" Pilat je hotel množici ustreči in jim je izpústil Baraba, Jezusa pa dal bičati in ga izróčil, da bi bil križan.

Vojaki se norčujejo iz Jezusa

Vojaki so ga odpeljali na dvorišče palače, to je sodne hiše, in sklicali vso četo. Ogrnili so ga v škrlat, spletli krono iz trnja in mu jo nadeli. Začeli so ga pozdravljati: "Pozdravljen, judovski kralj!" Tolkli so ga po glavi s trstom, pljuvali vanj, poklekovali pred njim in se mu priklanjali do tal. Potem ko so ga zasmehovali, so mu slekli škrlat in ga oblekli v njegova oblačila. In peljali so ga ven, da bi ga križali.

Jezusa križajo

Prisilili so nekega mimoidočega, Simona iz Cirene, Aleksandrovega in Rufovega očeta, ki se je vračal s polja, da je nesel njegov križ. Pripeljali so ga na kraj, ki se imenuje Golgota, kar v prevodu pomeni Kraj lobanje. Dajali so mu vina, pomešanega z miro, vendar ga ni vzel. Križali so ga in si razdelili njegova oblačila, tako da so žrebali zanja, kaj naj bi kdo vzel. Bilà je tretja ura, ko so ga križali. Napis o njegovi krivdi se je glasil: 'Judovski kralj.' In z njim so križali dva razbojnika, enega na njegovi desnici in enega na njegovi levici.

Tisti pa, ki so hodili mimo, so ga sramotili, zmajevali z glavami in govorili: "No, ti, ki podiraš tempelj in ga v treh dneh postaviš, stopi s križa in se tako reši." Podobno so ga med seboj zasmehovali tudi véliki duhovniki s pismouki in so govorili: "Druge je rešil, sebe pa ne more rešiti. Kristus, Izraelov kralj, naj zdaj stopi s križa, da bomo videli in verovali." Tudi onadva, ki sta bila križana z njim, sta ga sramotila.

Jezusova smrt

Ko je prišla šesta ura, se je stemnilo po vsej deželi do devete ure. Ob deveti uri pa je Jezus zavpil z močnim glasom: "Eloí, Eloí, lemá sabahtáni?" kar v prevodu pomeni: 'Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapústil?' Ko so nekateri, ki so stali zraven, to slišali, so govorili: "Glejte, Elija kliče!" Nekdo je pritekel in napóžil gobo s kisom, jo nataknil na trs in mu ponujal piti z besedami: "Pustite, pogledjmo, ali bo prišel Elija in ga snel." Jezus pa je zaklical z močnim glasom in izdihnil.

In zagrinjalo v templju se je pretrgalo na dvoje od vrha do tal. Ko je stotnik, ki je stal nasproti Jezusu, videl, da je tako izdihnil, je rekel: "Resnično, ta človek je bil Božji Sin." Bilo je tudi nekaj žená, ki so gledale od daleč; med njimi Marija Magdalena, Marija, mati Jakoba mlajšega in Jozéja, ter Salóma, ki so ga spremljale, ko je bil v Galileji, in mu stregle, in še veliko drugih, ki so prišle z njim v Jeruzalem.

Jezusov pogreb

Že se je zvečerilo. Ker je bil dan pripravljanja, to je dan pred soboto, je Jožef iz Arimateje, ugleden član vélikega zbora, ki je tudi sam pričakoval Božje kraljestvo, pogumno stopil k Pilatu in prosil za Jezusovo telo. Pilat se je začudil, da je že mrtev. Poklical je k sebi stotnika in ga vprašal, ali je že dolgo, odkar je umrl. Ko je to od stotnika zvedel, je truplo podáril Jožefu. In Jožef je kupil kos platna, Jezusa snel, zavil v platno in ga položil v grob, ki je bil vsekán v skalo. Nato je zaválil kamen k vhodu v grob. Marija Magdalena in Marija, Jozéjeva mati, pa sta opazovali, kam ga je položil.

Cvetna nedelja – odpiranje

Cvetna nedelja so vrata v Sveti teden. Z njo se začne praznik vrhunca cerkvenega leta. Povezuje slavljenje Gospoda, ki je razvidno iz veselega prazničnega prihoda v Jeruzalem in ponižanje, ki pride do izraza v zgodbi pasijona.

Naše življenje je sestavljeno iz dobrih strani, iz lepih dni, prazničnega veselja, praznovanja in veselega petja, kot lahko slišimo in razumemo na začetku bogoslužja. Vendar je sestavljeno tudi iz težkih strani – iz trpljenja in smrti, iz izkušenj slabosti in krivde, o čemer govori pasijon.

S palmovimi vejami v rokah spremljamo Kristusa in ga priznavamo kot Kralja sveta. Kot njegovi učenci smo povabljeni, da slavimo Boga in da se mu zahvaljujemo za vse dobro in lepo, kar smo spoznali z Jezusom in preko Njega. Hkrati čutimo, da nas spremlja na različnih poteh našega življenja – ko smo veseli in srečni in ko dvomimo in obupujemo. Spremlja nas celo tja, kamor z nami nihče več ne more – ko nas ujame smrt. Zeleneče veje naj izrazijo naše upanje, da tudi nam daje Božja ljubezen moč v trpljenju in da je močnejša kot vsaka smrt. V zelenju vej in slavospevu lahko Jezusa danes opevamo kot tistega, ki ni ostal mrtev, in kot tistega, ki tudi nas ne pusti mrtvih.